

XXIV ASSEMBLEA DE LA FEDERACIÓ DE MOVIMENTS DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA DE CATALUNYA, CELEBRADA A VILANOVA I LA GELTRÚ (EL GARRAF) ELS DIES 4 I 5 DE JUNY DE L'ANY 2004.

L'Assemblea té lloc als locals del Molí de Mar (Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya), a l'Avinguda Sant Cristòfol, 12, de Vilanova i la Geltrú.

Assistents

Representants de l'Associació de Mestres Alexandre Galí (Terrassa), l'Associació de Mestres Rosa Sensat (Barcelona), el Casal del Mestre de Santa Coloma de Gramenet, el Grup d'Ensenyants de les Comarques de l'Urgell-Segarra, el Grup de Mestres de l'Alt Urgell-Cerdanya, el Grup de Mestres de l'Anoia, el Grup de Mestres de la Noguera, el Moviment de Mestres de Rubí, el Grup de Mestres de l'Alt Penedès, el Grup de Mestres del Baix Penedès, el Grup de Mestres del Garraf, el Grup de Mestres de Lleida, el Moviment Educatiu del Maresme, el MRP de Terres de l'Ebre, l'Àmbit de Bibliomèdia, l'Àmbit de Primària, l'Àmbit de Secundària, l'Àmbit de Telemàtica Educativa (ACTE), el Secretariat d'Escola Rural, la Fundació Catalana de l'Esplai.

I amb la presència de representants de la FaPaC, FAPAES, CCOO, FETE-UGT i USTEC-STE's. El Casal del Mestre de Granollers, el grup de Mestres del Ripollès, la Fundació Ferrer i Guàrdia i AJEC excusen la seva presència.

Acords i temes tractats

Divendres, 4 de juny (des de les 19 h fins a les 20'45 h)

- A les 19 h el senyor Sixte Moral, Alcalde de Vilanova i la Geltrú, el senyor Juan Luís Ruiz, Regidor d'Educació de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, juntament amb en Joan Coma, President de la Federació de MRP de Catalunya, na Montse Barti i en Josep Ramon Fuentes, ambdós del MRP del Garraf, donen la benvinguda a les persones assistents i procedeixen a l'acte d'obertura oficial de l'assemblea.
- A les 19'30 h s'inicia el debat dels MRP, conduït des de la taula per en Joan Coma, en Ricard Aymerich, na Sílvia Solé i en Josep Ramon Fuentes, sobre la:
 - o Valoració i presentació de propostes de treball des de la perspectiva dels diferents territoris i àmbits. (*Veure annex 1*)
 - **El context:**
quin paper hem jugat i quin és el paper que hem de jugar els MRP's.
 - **La xarxa:**
què hem fet per afavorir-la i què s'hauria de fer.
 - **El debat pedagògic:**
línies de treball i construcció del debat pedagògic.
 - o Aportacions dels territoris i àmbits (*torn obert*).
 - o En Joan Coma fa la presentació de la proposta del taller perquè el dia següent sigui debatut i aprovat amb les esmenes que calgui per part de l'Assemblea.
- A les 20'45 hores es dona per acabada la primera part de la XXIV Assemblea convocant a tothom per a la continuació, el dia següent, a les 9'30 h del matí.

Dissabte, 5 de juny (des de les 9'30 h fins a les 14 h)

- *Continuació del debat de divendres des de la perspectiva de la Federació i aprovació del document presentat (annex 1).*
- S'aprova la Memòria-Balanç del mandat i del darrer curs presentat per en Joan Coma.
- S'aproven els comptes del 2003, presentats per en Joan Triadú.
- En Ricard Aymerich, en nom de l'Equip de Coordinació, presenta la proposta de línies estratègiques per al nou mandat, que s'aprova amb els conseqüents canvis de càrrecs en l'equip directiu de la Federació, que queden de la següente manera: en Ricard Aymerich i Balagueró assumeix el càrrec de President de la Federació de MRP de Catalunya en substitució d'en Joan Coma i Ainsa; na Maria Guilera i Escofet assumeix els càrrecs de secretària i tesorera de la Federació que fins a la data exercia na Sílvia Solé i Rosell. En Raül Manzano i l'Àngel Ismael, que repeteix en el càrrec, assumeixen la Vice-presidència de la Federació.
- S'aprova, doncs, el pla de treball presentat per la presidència per al proper mandat i que s'annexa a aquesta acta (*annex 2*).
- A les 13 h es procedeix a l'acte de comiat al Joan Coma i a la Sílvia Solé, que deixen els càrrecs de President i Secretària i Tresorera, respectivament. Els diferents moviments territorials i àmbits els fan arribar el seu agraïment.
- A les 14 hores es dona per acabada la celebració de la XXIV Assemblea dels MRP de Catalunya.

A Vilanova i la Geltrú, 5 de juny del 2004.

Federació de MRP's, balanç i propostes

Document per a la XXIV Assemblea dels MRP

Vilanova i la Geltrú, 4 i 5 de juny del 2004

Sobre el context polític.

Darrerament se'ns anunciava, per part del govern, un període de debat legislatiu sobre la propera ordenació del sistema educatiu amb un conjunt de debats importants a nivell general.

La realitat és que els missatges que han proposat des del govern es basen en més ordinadors, més anglès i més hores obertes per les escoles. Aquest és el missatge que ens ha fet arribar juntament amb la resolució d'aquells problemes més punyents que plantejava la LOCE: revàlida –impopular entre els estudiants i innecessària-, religió –tornarem a la situació anterior que no és gaire progressista-, itineraris –impossibles o molt difícils d'aplicar tècnicament, per posar tres exemples. Ara la inseguretats i el canvi tranquil que se'ns està proposant des del govern central pot suposar el no replantejament d'alguns aspectes: repeticions, avaluació i nomenament de directors. Malgrat en alguns documents interns del PSOE si es parla de fer una nova llei, sembla que estem lluny d'una administració Maravall que plantegi una reforma global i il·lustrada.

Tot indica que alguns aspectes no es vulguin abordar o que no es creguin importants: professorat, descentralització, autonomia, currículum. Tampoc sembla que el plantejament del govern sigui el de donar sobirania a les CCAA.

Per tot plegat, ens hem de plantejar la participació activa en el debat anunciat. És necessari que fem sentir les nostres veus en aquest aspecte. Així com també hem d'elaborar la posició que tenim respecte al tipus de reforma, procediment en l'aplicació i àmbits d'aplicació. Plantegem una reforma global? O reformes començant a implantar mesures concretes? Quines? Quin debat plantegem? Quins continguts ha de tenir la reforma?

Aquests aspectes haurien de ser objecte de debat en la Federació i forma part del nostre projecte per a la Confederació, concretat en la proposta de debat i organització per a Almagro (encuentro obert amb participació de la comunitat educativa, amb la intenció d'aprovar un document de consens que fixi temes per al debat general i línies conjuntes de treball i serveixi com apunt de partida per millorar el funcionament de les plataformes unitàries) i també en el pla de treball del proper curs.

Valorem la línia de plantejament que hem fet amb el MUCE és molt útil. Però hem d'aprofundir en el significat que té per a nosaltres i les nostres activitats i posicionaments el fet de trobar-nos davant d'un govern de progrés per als propers anys, en el qual és potser més fàcil plantejar determinats aspectes –hi pot haver més sintonia- encara que hi hagi més dificultats. Ens referim a aspectes com professorat, descentralització o currículum.

Definir uns criteris d'actuació amb les administracions, amb el paper que hem de jugar socialment, i una sèrie de propostes i iniciatives pot ser important i necessari

Què hem fet i què hem de fer.

Som dinamitzadors del debat educatiu en general, en les campanyes electorals, en el Parlament, ...Tenim un cert paper com interlocutors del Departament d'Educació en representació del MUCE i propi que és reflexa en una relació directa de diferents nivells: conveni, comissions de serveis, ... i també el de consulta formal – re altres - que ningú més pot fer.

Mantenim bones relacions amb les federacions de municipis, amb la Diputació i individualment amb diferents ajuntaments, especialment amb el de Barcelona. La interlocució amb els municipis és avui important i ha d'esdevenir clau i central en un futur no massa llunyà, si la descentralització anunciada es concreta. La línia dels projectes territorials s'ha de mantenir i aprofundir al nostra relació amb els municipis.

A les darreres dues Jornades de MRP a nivell de Catalunya (Lloret i Calella) amb el parèntesi del Congrés, vàrem definir una estratègia dels MRP després del període de creació i consolidació dels MRP. La construcció de la Xarxa de la Renovació Pedagògica va estar una línia de treball tot just esbossada en les Jornades de Lloret (100 mesures , 1992) i molt desenvolupada a partir del Congrés de la RP (1996).

De fet, aquesta línia de treball en xarxa l'havíem treballat a fons en el marc, primer del Secretariat en defensa de l'ensenyament públic, del que formem part des de la seva creació el 1984, i després del Marc Unitari de la Comunitat Educativa, creat a partir de 1987.

La construcció de la xarxa es veia al final del congrés, llarga i complexa. Malgrat els grans avenços que es van fer en el període 93-96.

Aquesta línia de treball començava a plantejar noves formes d'organització de la renovació pedagògica, basades en una concepció plural i diversa de la xarxa realment existent i la cerca d'àmbits de treball conjunts. Hem avançat en la concreció d'aquesta proposta en diferents aspectes: la consolidació del MUCE, amb el període del pacte social per l'educació (Pujals – González) ha estat un element important. En aquests moments és un element clau en el panorama educatiu català i, els problemes amb determinades forces sindicals es relativitzen per la coincidència de que el MUCE ha de sobreviure al marge de discrepàncies puntuals. Un aspecte important és l'actual recuperació de la FAPAES.

Un segon aspecte ha estat la incorporació de les universitats a l'organització de les Jornades i la coordinació 3-12, juntament amb les forces presents en el MUCE.

Un tercer aspecte el podem observar en la incorporació de organitzacions d'educació no formal a la pròpia Federació. El diferent tarannà d'aquestes, ha de servir per enfortir el debat i les línies d'actuació conjuntes en relació al paper i al futur de l'educació no formal.

En el debat que es va realitzar sobre el currículum s'obre un camp de treball interessant amb el conjunt d'entitats sectorials que treballen temes del currículum de determinades àrees. Cal reflexionar-hi. Finalment el paper i les possibilitats que l'edifici de Drassanes suposava per ajudar a consolidar una xarxa sembla que no s'ha potenciat suficientment i encara que Rosa Sensat acull a algunes entitats no es planteja un treball per consolidar-los a l'entorn d'una xarxa, encara que el sol fet de tenir la seu allí ja és un primer pas.

Un quart aspecte plantejat al llarg d'aquest darrer període ha estat la situació i extensió de la xarxa dels propis moviments. La proposta no desenvolupada de crear alguna mena de vinculació directa a la Federació de MRP per part dels mestres que en determinades zones no tenen MRP organitzat no l'hem acabat de desenvolupar. Creiem que suposaria l'obertura d'una possibilitat d'incidir amb major força en la creació d'opinió, que és en el fons una qüestió clau que ens interessa.

El cinquè aspecte iniciat i desenvolupat és la línia de coordinació de centres. Encara en estat molt embrionari però que parteix de diferents iniciatives que han existit i coexistit al llarg dels darrers anys. Recordem el CEPEC, el Secretariat d'Escola Rural, la coordinadora d'escoles bressol, o la coordinació d'escoles que segueixen el programa de la FaPaC "educar més enllà de l'horari lectiu", com quatre exemples de coordinació "institucional" dels centres. La coordinació de centres sorgida a partir de les Jornades 3-12, pot suposar una extensió més de la renovació pedagògica en aquests moments si la dotem dels mecanismes organitzatius i potenciem la seva presència social i pública, no solament en el marc de les Jornades anuals sinó en altres àmbits i moments importants.

El conjunt d'anàlisis (xarxa, vinculació individual i coordinació dels centres) ens porten a la necessitat de repensar si aquesta ha de ser la línia de treball per anar avançant.

Cal reflexionar sobre el mateix concepte, què és i per a què la xarxa. Superar les anàlisis endogàmiques i subratllar els aspectes de projecció externa, social de la Federació com a generadora d'opinió, tant pública com per "influència" en altres moviments socials sense deixar de banda la necessitat d'enfortir-nos com a moviments. Cal activar els diferents elements que componen la xarxa de la renovació pedagògica:

- Xarxa entre la comunitat educativa: Sindicats, Pares i mares, estudiants.

Revistes pedagògiques

- Xarxa escolar o de sistema educatiu: coordinació 3-12, relacions amb la universitat
- Xarxa interna: participació amb els moviments, àmbits i la Confederació
Relació amb entitats federades d'educació en el lleure no formal
- Xarxa perifèrica i social: des d'Aulamèdia, fins la Lliga per la laïcitat o el CAC. Aquests darrers aspectes són una simplificació analítica, ja que la realitat hi ha diferents interconnexions, que donen complexitat i riquesa a la mateixa.

Hem assistit en els darrers anys a una considerable extensió de la xarxa i per tant de la intensificació de la nostra influència social, que complementa la que indubtablement tenim dins de la comunitat educativa. És fruit de l'increment de la nostra presència i projecció externes que es manifesta en accions formals fixes: Presència a PEC's, CAC's, Consells Escolars de tota mena, Consell de la Fundació Catalana de l'Esplai, ...

També en accions formals però esporàdiques o puntuals, com a jurats de premis, organització de congressos i jornades, ... de la Federació però també amb els àmbits (ex. Bibliomèdia i Col·legi de Bibliotecàries)

Mantenim una relació gairebé estable amb partits polítics que ens conviden a participar - inclús amb vot - en els seus encontres o congressos o comissions internes: PSC, ICV o ERC. A més de les presentacions i actes més formals.

Som cridats a participar en tota mena de taules rodones, fòrums, debats o col·loquis, ... i fem xerrades diverses i a dojo.

Tenim una presència constant als mitjans de comunicació generals:

- Premsa: som comentaristes habituals de El Periòdic. Publiquem a l'Avui i de La Vanguardia ens criden sovint.
- A televisió hem estat a TV3, K33, BTV, TV2, ...
- En ràdio, hem estat presents als principals programes de Catalunya Ràdio, Ona Catalana o diverses locals

Aquesta opinió va calant, no és explícita ni es transfereix en relacions de poder, però sí d'influència: presència dels nostres postulats en documents d'altri, als mitjans. Cal destacar aquest fet en els programes electorals dels partits d'esquerres.

L'extensió dels nostres principis i idees es pot verificar en la lectura del material pedagògic publicat en els darrers anys i podem reivindicar com a aprofitats èxits com la ILP o la moratòria de la LOCE, o que adults tornin a estar a ensenyament.

També podem resseguir la nostra influència en els programes electorals i la mateixa presència de l'educació en el bell mig del debat polític electoral.

La tasca no és fàcil i les diferents memòries d'activitat ens ho demostren, però les noves condicions d'organització han d' permetre tirar-la endavant.

La creació de pensament pedagògic l'entendem des d'un punt de vista ampli i plural. Suposa avançar en l'elaboració d'alternatives tant a aspectes directament pedagògics com més amplis de política educativa.

Aquesta necessitat és directament proporcional als canvis polítics i socials. Els canvis polítics dels que parlàvem abans i els canvis socials d'aquest nou segle en el qual s'han consolidat tendències apuntades en el passat. Ens referim a la necessitat de, en un marc de descentralització del sistema educatiu i d'un nou paper de l'administració educativa i l'administració local, fer propostes per avançar en aspectes tant diversos com:

- L'organització de les etapes
- El currículum
- El professorat, la formació inicial i la permanent. La professionalitat docent
- L'aparició de nous professionals de l'educació
- L'estatut de la funció pública
- Els mecanismes d'implicació i participació. El paper de les associacions de pares i mares
- L'obertura dels centres a l'entorn i la formació de comunitats d'aprenentatge
- La consolidació de l'educació no formal i la vinculació amb la formal
- El paper de la inspecció i els serveis externs a l'escola

Tots aquests temes i d'altres requereixen plantejaments alternatius que hem d'anar elaborant. El debat del MUCE – estem a l'espera de les conclusions - no ha acabat de fer-ho i, per tant, hauríem de veure com l'utilitzem en la mesura que és un primer pas i posem els mecanismes per avançar. Estem, doncs, formulant objectius a curt i mig termini.

El pensament propi i que ens és propi, és a dir el pedagògic, és necessari per a poder dotar-nos i mantenir la pròpia identitat dins de la xarxa i reforçar-nos enfront d'altres instàncies (socials o polítiques).

Recuperar el debat pedagògic –certament un xic abandonat pel de comunitat i política educativa: implantació primer i defensa de la LOGSE després i per la consciència de que ja implementàvem i defensàvem el nostre pensament– ens pot i ha de servir pel que dèiem abans, però també per a captar gent nova i també recuperar gent i moviments tancats i guanyar espai entre el professorat.

En el com està el repte! Ple d'interrogants, alguns dels quals serien: pensament propi, solitari i pràctic només? Vinculat al pensament que genera la universitat? Vinculat a les revistes pedagògiques? Vinculat a altres moviments pedagògics, com el col·legi de Llicenciats o de Pedagogs? Vinculat a les molt diverses entitats professionals o d'especialistes acadèmics CRPeros, tècnics municipals, EAPeres, biòlegs, artistes, tots aquells que vam convocar el grup de treball del MUCE de currículum. Una experiència interessant, però que ens va mostrar que és un terreny espinós, delicat, difícil i complex en el que cal moure's amb peus de plom pel munt d'interessos creats, resistències i dels conflictes estèrils que es poden generar a la més mínima. Òbviament hi tenim un paper: posar seny! Però com?

Ens sembla que la idea de xarxa s'imposa una altra vegada, fins i tot quan plantegem objectius més interns o propis...

La nostra força està més en la capacitat d'influir que en la capacitat pròpia d'actuació.

La nostra capacitat de mobilització és limitada, però important i molt potent en terrenys molt concrets (jornades 3-12).

Cal mantenir les activitats ja tradicionals i emblemàtiques (Des de les diades a les Escoles d'Estiu) consolidar les línies de treball engegades (ampliació de la Federació a altres entitats educadores, xarxa, MUCE, coordinació de centres, presència mediàtica, ... influència per incidir en la transformació de la realitat) i obrir-ne de noves en funció del context (elaboració de propostes, debat socials, recuperació de MRP's tancats, millorar la difusió dels posicionaments propis,...).

Cal ser conscients que vivim un moment importantíssim, ple d'expectatives i amb una conjuntura favorable, com mai hem tingut. Hem d'aprofitar-ho per fer sentir les nostres propostes, ser responsables en els nostres posicionaments i mantenir la visió de conjunt, ser crítics quan calgui, ... com sempre hem estat.

Vilanova i la Geltrú, 5 de juny del 2004

Federació de MRPs de Catalunya: línies estratègiques i proposta organitzativa

Partint de la idea que cal mantenir les línies generals engegades, i sobre l'esquema establert per a la valoració, ens proposem:

Sobre el context polític

- Mantenir el nivell de presència pública en temes educatius, opinant de forma argumentada, aportant temes i fent propostes d'actuació
- A nivell estatal:
 - Destacar els aspectes sobre els que és necessària una reforma, en la nova conjuntura
 - Participar en la gestació i elaboració d'una nova llei, amb i en la Confederación de MRPs estatal
- Nova Llei Catalana d'Educació:
 - Participar-hi des de les aportacions recollides en el Debat del MUCE
 - Fer-ho amb el MUCE

Sobre el desenvolupament de la xarxa

- Consolidar el que hem assolit quant a ampliació i fortalesa de la xarxa amb els agents educatius amb qui estem treballant més de prop
- Mantenir la presència pública en els àmbits pròpiament educatius
- Impuls al treball i presència del MUCE des de l'actual posició (de frontisa)
- Mantenir obert el diàleg amb entitats professionals i altres moviments pedagògics
- Ampliar la Coordinació de centres
- Impulsar la coordinació que comporta el treball en bibliomèdia
- Refermar el Secretariat de l'Escola Rural
- Consolidar, dinamitzar i recuperar el MRPs territorials
- Fer realitat la vinculació directa de persones a la Federació (universitat, altres professionals, on no hi ha MRP, ...)
- Revitalitzar els Àmbits de la Federació
- Millorar la vinculació amb les entitats d'Educació en el lleure i/o no formal, implicant-nos en el debat social sobre el tema
- A nivell d'estat,
 - Ajudar a consolidar un model organitzatiu estable i amb presència per a la Confederación de MRPs
 - impulsar un model semblant al MUCE per a les plataformes

Sobre la generació de pensament pedagògic

- Considerar aquest objectiu com a una de les línies prioritàries del treball intern, que ens ha de permetre:
 - Guanyar presència entre el professorat
 - Incorporar gent nova a la nostra dinàmica renovadora
 - Mantenir una línia argumental en la temàtica que ens és més pròpia
- Fer-ho en xarxa, amb les instàncies que també en generen: universitats, revistes especialitzades, fundacions i entitats sectorials, ...
- Al marge de l'expressat en el MUCE, aprofundir en temes sobre els que fa temps que tenim opinió pròpia: la funció pública, la descentralització, l'autonomia de

centres, la formació permanent, els nous professionals de l'educació, l'educació intercultural, cultura bàsica i currículum, ...

Aquestes línies estratègiques es van concretant, cada any, en el **Pla de treball anual**, que es presenta al Departament d'Educació i on es desenvolupen els objectius ordenats per àrees temàtiques i àmbits.

Organització

El Paller o equip de coordinació

Volem mantenir el model de reunions setmanals que s'està fent per fer un seguiment periòdic i acurat de la gestió. Permet donar resposta als temes previstos i, també, a propostes i situacions noves. Com a motor gestor de la Federació considerem important la seva continuïtat en els termes actuals.

Possibilitar la incorporació de persones noves al Paller, com a forma progressiva d'assumpció de responsabilitats i per permetre la renovació de l'equip.

La Junta

La Junta hauria d'esdevenir un pont entre la Federació i els moviments i àmbits. Cal repensar-la perquè esdevingui un suport per aquests, perquè sigui, també, un espai de debat pedagògic i per incrementar el nivell d'assistència.

Comptem amb la contractació de dues persones a temps complet per cobrir el dia a dia dels aspectes tècnics, administratius i d'infraestructura de la Federació.

Proposta organitzativa:

<i>Temps</i>	<i>Persona</i>
1 jornada	Ricard Aymerich
½ jornada	Isabel Muñoz
½ jornada	Maria Guilera
½ jornada	Raül Manzano
½ jornada	Joan Coma

Altres persones pel paller

Teresa Casas	
Rosa Securun	
Joan Domènech	
Rosa Elena Codina	
Jordi González	
Salva Peguero	
Joan Triadú	

Responsabilitats i tasques de representació:

- Dinamitzar la relació dels territoris amb la federació (repensar les Juntes mensuals i l'Assemblea anual com espai de debat pedagògic i de suport als MRP i àmbits).
- Dinamitzar la relació dels territoris amb els altres col·lectius i l'entorn (xarxa territorial i xarxa temàtica).
- Potenciar els propis territoris i àmbits estimulants la vinculació a objectius puntuals comuns.
- Estructurar l'organització de l'equip de coordinació de la Federació de manera que es pugui dinamitzar tot aquest procés.
- Crear debat pedagògic a partir de posicionaments propis sobre diferents aspectes tant del dia a dia com de política educativa més general (temes n'hi ha un munt: Funció pública, descentralització, autonomia...).
- Promoure el debat pedagògic (obrint línies de debat, liderant propostes de treball, establint prioritats...).
- Vinculació directa amb la Federació de persones de territoris no organitzats.
- ...

Tasques concretes

- Coordinació/dinamització dels MRP i Àmbits.
- Dinamització organitzativa de la Federació (estructura funcional, juntes, pellers, assemblees...).
- Tasques de representació institucional de la FEDE (Diada, premis,...) i de treball (PEC, CAC, ...).
- Treball amb altres col·lectius per fer xarxa
- Presència als mitjans (Premsa,...).
- MUCE (Impuls al treball de frontissa i presència-potenciació del protagonisme del MUCE).
- Dinamització Àmbits i relació amb els territoris.
- Potenciació de la Coordinació Centres 3-12.
- Tasques de reflexió i representació
- Treball al CEC en nom dels MRP i vinculació amb la fede.
- Treball a la CMRP
- ...

CÀRRECS ESTATUTARIS:

Ricard Aymerich	Presidència
Maria Guilera	Secretaria i Tresoreria
Àngel Ismael	Vice-presidència
Raül Manzano	Vice-presidència

Representants al Consell Escolar de Catalunya:

- Isabel Muñoz (a la Permanent del CEC i al Plenari)
- Joan Coma (al Plenari) en substitució de la Teresa Casas